

شناسه	مقررات و رویه اجرایی - دستور جلسه شماره (۲)	تاریخ	۱۴۰۱/۵۰/۱۰														
عنوان	بررسی مشکلات افزایش قیمت فروش گندم صنف و صنعت برای تولیدکنندگان فرآورده های آردی																
مرجع طرح	شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی، کانون صنایع آرد ایران، انجمن صنفی صنایع بیسکویت، شیرینی و شکلات ایران، انجمن آرد سازان ایران و کانون انجمن های صنایع غذایی ایران																
شرح دستور	<p>صنعت غذایی یکی از مهمترین و استراتژیک ترین صنایع در تمام کشورها به حساب می آید چرا که با سلامت و خوراک مردم جامعه در ارتباط است. در حال حاضر یکی از مهم ترین چالش های بنگاه های اقتصادی به ویژه صنایع غذایی، کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش می باشد که به دلایلی از جمله فشارهای ناشی از اعمال تحریم علیه ایران، سیاست های دولت ها و همچنین تورم موجود، گریبان گیر بنگاه های اقتصادی شده است. فعالین اقتصادی علیرغم موانع موجود نظیر عدم ثبات نرخ ارز، افزایش قیمت حامل های انرژی، عدم امکان تبادلات مالی بین المللی، دستورالعمل های خلق الساعه، افزایش هزینه های حمل و نقل و ... در تلاشند حتی با ظرفیت تولید بسیار کم واحد خود را سرپا نگه دارند، اما بدون سرمایه در گردش این موضوع ممکن نیست. از طرفی دیگر دریافت تسهیلات برای واحدها با مشکلاتی نظیر محدودیت منابع بانک ها، عدم تناسب کارمزد تسهیلات بانکی با بخش تولید، مشکلات پذیرش وثیقه و امثالهم مواجه است.</p> <p>در این ارتباط گندم و آرد هم قوت غالب مردم هستند و هم در صنعت غذا ماده اصلی اساسی می باشند که تولیدکنندگان این محصولات با چالش های ذکر شده در بالا مواجه هستند. با مصوبه قرار گاه امنیت غذایی وزارت جهاد کشاورزی، قیمت خرید تضمینی گندم در سال ۱۴۰۱، مبلغ ۱۱۵,۰۰۰ ریال به ازای هر کیلو گرم تعیین گردید که در این راستا شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران بخشنامه ای با موضوع فروش گندم صنف و صنعت به شماره ۵۲/۲۴۶۵۸/م مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۴ ابلاغ نمود، و بر اساس این بخشنامه، نرخ تامین گندم مصارف صنف و صنعت از ابتدای سال جاری ۱۲۰,۰۰۰ ریال به ازای هر کیلوگرم تعیین شده است.</p> <p>لازم به ذکر است قیمت خرید تضمینی گندم در سال ۱۴۰۰ مبلغ ۵۰,۰۰۰ ریال به ازای هر کیلوگرم گندم و قیمت فروش هر کیلوگرم گندم صنف و صنعت ۲۷,۰۰۰ ریال بوده است.</p> <p>همچنین برابر این ابلاغیه آن بخش از گندم های فروخته شده که از انبارهای شرکت خارج نشده اند نیز مشمول قیمت گذاری جدید می باشند و خریداران بایستی نسبت به پرداخت مابه التفاوت آن و واریز به حساب شرکت منطبق با اصلاحات اعمال شده در سامانه سیفا اقدام نمایند. ضمن آنکه این افزایش قیمت بنا بر درخواست وزارت جهاد کشاورزی و تایید سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان صورت گرفته است.</p> <p>پس از این ابلاغیه، نرخ انواع آرد صنف و صنعت با منشاء گندم به ازای هر کیلو گرم ۱۲۰,۰۰۰ ریال در بخشنامه شماره ۵۶۹۵۲۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۹ سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان به شرح ذیل تعیین شد:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>آرد ۱۸ درصد سبوس گیری شده</th> <th>آرد ۲۱ درصد سبوس گیری شده</th> <th>آرد ۲۷ درصد سبوس گیری شده</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱۵۷,۰۰۰ ریال</td> <td>۱۶۰,۰۰۰ ریال</td> <td>۱۶۹,۰۰۰ ریال</td> </tr> </tbody> </table> <p>لازم به ذکر است پیش از افزایش نرخ گندم صنف و صنعت و در سال ۱۴۰۰، سقف قیمت آرد ۲۷ درصد سبوس گیری شده بنابر گفته فعالان اقتصادی ۴۸,۰۰۰ ریال به ازای هر کیلوگرم بوده است.</p> <p>پیرو این افزایش قیمت، تغییر قیمت فرآورده های آردی با رشد قیمت در انواع ماکارونی آغاز شد؛ موضوعی که طی بخشنامه شماره ۳۷۰/۴۰۱/۴۸۲۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۱ از سوی سازمان حمایت از حقوق مصرف کنندگان و تولیدکنندگان به کارخانجات تولید ماکارونی به ترتیب ذیل ابلاغ شد:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>شرح</th> <th>۵۰۰ گرمی</th> <th>۷۰۰ گرمی</th> <th>۱۰۰۰ گرمی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>قیمت مصرف کننده انواع ماکارونی رشته ای ساده</td> <td>۱۷۰,۰۰۰ ریال</td> <td>۲۴۰,۰۰۰ ریال</td> <td>۳۴۰,۰۰۰ ریال</td> </tr> </tbody> </table>			آرد ۱۸ درصد سبوس گیری شده	آرد ۲۱ درصد سبوس گیری شده	آرد ۲۷ درصد سبوس گیری شده	۱۵۷,۰۰۰ ریال	۱۶۰,۰۰۰ ریال	۱۶۹,۰۰۰ ریال	شرح	۵۰۰ گرمی	۷۰۰ گرمی	۱۰۰۰ گرمی	قیمت مصرف کننده انواع ماکارونی رشته ای ساده	۱۷۰,۰۰۰ ریال	۲۴۰,۰۰۰ ریال	۳۴۰,۰۰۰ ریال
آرد ۱۸ درصد سبوس گیری شده	آرد ۲۱ درصد سبوس گیری شده	آرد ۲۷ درصد سبوس گیری شده															
۱۵۷,۰۰۰ ریال	۱۶۰,۰۰۰ ریال	۱۶۹,۰۰۰ ریال															
شرح	۵۰۰ گرمی	۷۰۰ گرمی	۱۰۰۰ گرمی														
قیمت مصرف کننده انواع ماکارونی رشته ای ساده	۱۷۰,۰۰۰ ریال	۲۴۰,۰۰۰ ریال	۳۴۰,۰۰۰ ریال														

قیمت های جدول فوق حداکثر قیمت مصرف کننده ماکارونی رشته ای می باشد. گزارش مرکز آمار ایران از متوسط قیمت کالاهای خوراکی در اردیبهشت ۱۴۰۱ نشان می دهد هر بسته نیم کیلویی ماکارونی که در اردیبهشت سال گذشته، به طور متوسط ۶۳۰۰ تومان قیمت داشته که ۷۴۰۰ تومان در فروردین و ۱۱ هزار تومان در اردیبهشت امسال رسیده است.

لازم به ذکر است نرخ انواع نان های پر مصرف حجیم و نیمه حجیم سال ۱۴۰۰ نیز به شرح ذیل اعلام گردید:

ردیف	نوع محصول	قیمت ۱۴۰۰ (تومان)	قیمت ۱۴۰۱ (تومان)	درصد افزایش قیمت
۱	نان باگت معمولی	۳۵۰۰	۱۰۰۰۰	٪۱۸۵
۲	نیم باگت فرانسوی	۳۰۰۰	۷۵۰۰	٪۱۵۰
۳	نان همبرگری	۳۰۰۰	۷۵۰۰	٪۱۵۰
۴	نان لقمه ای (بروچن)	۱۲۰۰	۲۷۰۰	٪۱۲۵
۵	نان باگت فرانسوی	۶۰۰۰	۱۵۰۰۰	٪۱۵۰
۶	نان بربری فرانسوی	۶۰۰۰	۱۳۰۰۰	٪۱۱۷
۷	نان بربری کره ای	۷۰۰۰	۱۵۰۰۰	٪۱۱۴
۸	نان شیرمال	۹۰۰۰	۱۸۰۰۰	٪۱۰۰
۹	نان فتیر	۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	٪۲۰۰
۱۰	نان تست بزرگ	۱۳۰۰۰	۲۹۰۰۰	٪۱۲۳
۱۱	نان تست کوچک	۱۱۰۰۰	۲۲۰۰۰	٪۱۰۰

همانطور که ملاحظه می شود به طور متوسط نرخ انواع نان حجیم و نیمه حجیم ۱۳۸٪ افزایش داشته است.

در ادامه و از آنجایی که کالاهای اساسی دیگر مانند روغن، برنج، شکر و امثال آن وارداتی هستند، شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی بعنوان تأمین کننده و مباشر وزارت جهاد کشاورزی برای جلوگیری از وقفه در فعالیت صنایع وابسته به آرد، تسهیلاتی را طی نامه های محرمانه درون سازمانی به ادارات غله ابلاغ نمود؛ بدین شکل که در مرحله اول تسهیلات ۴۵ روزه تعیین شد که صنایع بتوانند با **ارائه ضمانت نامه بانکی** با سررسید ۴۵ روز خرید را انجام دهند. سپس حسب درخواست صنایع این مدت طی نامه شماره ۵۲/۲۵۲۰۸/م مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۲ از ۴۵ روز به ۸۹ روز افزایش یافته است، لیکن کارخانجات آردسازی در دریافت ضمانت نامه جهت ارائه به شرکت مادر تخصصی دچار مشکل هستند.

این افزایش قیمت ها موافقان و مخالفانی دارد. موافقان و تصمیم گیرندگان افزایش نرخ آرد صنف و صنعت معتقد هستند که این افزایش قیمت در حالت ایده آل پیامدهایی مثبتی دارد، از جمله آنکه تولیدکنندگان صنعتی مانند تولیدکنندگان ماکارونی و انواع نان صنعتی در فضای رقابتی تری فعالیت خواهند کرد. به علاوه اینکه مصرف کننده های نیازمند یارانه نیز یارانه نان خود را مستقیم دریافت خواهند کرد. همچنین جلوی قاچاق آرد نیز گرفته خواهد شد، به ویژه اینکه جنگ اکراین و روسیه به عنوان دو قطب تولید گندم در جهان، قیمت این کالای استراتژیک را به شدت افزایش داده است. بر اساس آمار سازمان خوار و بار و کشاورزی ملل متحد (فائو) شاخص قیمت مواد غذایی^۱ در مارس ۲۰۲۲ به طور میانگین ۱۵۹٫۳ واحد بوده که ۱۷٫۹ واحد (معادل ۱۲٫۶ درصد) نسبت

^۱ معیاری برای اندازه گیری تغییر در قیمت میانگین مواد غذایی. عوامل مختلفی بر روی این شاخص موثر هستند مانند: حجم نقدینگی، نرخ واقعی ارز، نرخ سود بانکی، سطح دستمزدهای کشاورزی و...

به ماه فوریه افزایش داشته که جهشی عظیم و رسیدن به بالاترین سطح از زمان آغاز آن در سال ۱۹۹۰ را تجربه کرده است. روغن‌های نباتی، غلات و گوشت بیشترین افزایش را تجربه کرده‌اند و شکر و لبنیات نیز افزایش قابل توجهی داشته‌اند. در مقابل صاحبان صنایع و تولید کنندگان فراورده های آردی معتقد هستند در ابلاغیه وزارت جهاد کشاورزی، مبنای این افزایش قیمت گندم اعلام نشده است و قیمت ۱۲۰,۰۰۰ ریالی با قیمت جهانی و فوب مطابقت ندارد (۴۳۳ دلار برای هر تن در ۱۴ می ۲۰۲۲)؛ و لذا این اقدام در صنایع آرد سازی، اصناف مربوطه، صنایع آرد بر، تولید نشاسته، گلوکز و .. تاثیر بسیاری گذاشته و قیمت برخی از کالاهای غذایی را از جمله ماکارونی و نان حجیم و نیمه حجیم افزایش داده است. لذا این تولیدکنندگان با افزایش قیمت تمام شده محصولات آردی، تولید خود را به دلیل عدم توجیه اقتصادی کاهش خواهند داد.

رئوس ایرادات و مشکلات فعالان اقتصادی بخش خصوصی به شرح ذیل می باشد:

۱. طبق مواد ۲ و ۳ قانون بهبود محیط کسب و کار، دولت و دستگاه های اجرایی می بایستی نظرات و پیشنهادات بخش خصوصی را در مراحل بررسی موضوعات تدوین و اصلاح مقررات اخذ کنند و آن ها را در جلسات دعوت نمایند؛ لیکن در ارتباط با افزایش قیمت گندم و آرد از سوی قرار گاه امنیت غذایی، نظرخواهی از فعالان بخش خصوصی صورت نگرفته است و بدون هیچ پیشنهاد و ارائه طریقی از نمایندگان بخش خصوصی و تعاونی (اتاق بازرگانی، اصناف و تعاون ایران) این تصمیم با ابهامات بسیاری گرفته شده که دارای پیامدهای زیادی است و چالش های فراوانی در اجرای این طرح ها ایجاد نموده است. اگر چنین نظرخواهی از قبل صورت می گرفت، فعالان بخش خصوصی آمادگی لازم را از نظر مالی، بانکی و سازمانی ایجاد می نمودند تا بتوانند در اجرایی شدن این طرح در کنار دولت و مسئولین اجرایی کشور باشند.

۲. قبل از افزایش قیمت‌ها می بایستی مقدمات خرید آرد با قیمت های جدید برای واحدهای تولیدی فراهم می گشت، زیرا قیمت گندم دریافتی کارخانه ها ۶ برابر شده؛ ولی سرمایه در گردش تولیدکنندگان به این میزان افزایش نیافته و حتی با سختگیری هایی که بانک ها اعمال می نمایند، کمتر هم شده است و مصرف کنندگان آرد نقدینگی لازم برای تهیه گندم با نرخ ۱۲۰۰۰ تومان را ندارند. حتی اگر گندم و آرد هم وجود داشته باشد، سرمایه در گردش صنایع تکافو نمی کند که مانند قبل مواد مصرفی خود را تهیه کنند و فعالیت خود را پیش ببرند. لذا نگرانی فعالان اقتصادی این است که کارخانه‌های مصرف کننده آرد نتوانند به فعالیت خود ادامه دهند.

۳. فعالان بخش خصوصی موافق یکسان سازی قیمت گندم و آرد و نان هستند، لیکن اجرای این طرح تنها در صنف و صنعت، سبب افزایش قیمت بی رویه در آن حوزه شده است که صحیح به نظر نمی رسد. البته مشکلات ایجاد شده تنها مربوط به صنف و صنعت نیست، بلکه نانوائی ها و خبازی‌های سنتی و کل زنجیره را درگیر نموده است. به طور مثال در خبازی های نوع ۱ و نوع ۲ یک قیمت وجود دارد ولی قیمت نان فانتزی با یک فاصله زیادی افزایش یافته است و باید در هر نانوائی بازرسی مستقر شود تا آرد یارانه ای نوع ۱ به نان صنعتی ها فروخته نشود. به عبارت دیگر پرداخت ۶۰۰ هزار تومان بابت یک کیسه آرد برای نان سنتی سبب می شود تا آرد از نانوائی های سنتی به سوی نانوائی های صنعتی سرریز شود. به علاوه آنکه احتمال حذف نان های مسطح صنعتی از خط تولید مانند نان های لواش و تافتون صنعتی به دلیل وجود مشابه سنتی آن ها وجود خواهد داشت.

لازم به ذکر است که در حال حاضر زیر ۲۰٪ آرد به صورت غیر یارانه ای به صنف و صنعتی با قیمت ۱۲۰۰۰ تومان ارائه می شود طبق آمار ارائه شده از سوی بخش خصوصی در جلسه کارگروه تخصصی شورای گفت و گو، در کشور ۵ میلیون تن ذخایر استراتژیک گندم است و ۱۲ میلیون تن مصرف گندم می باشد. از این میزان مصرف، ۹/۵ میلیون تن آن مربوط به بخش یارانه ای یا نان سنتی

ایرادات و
مشکلات
مطروحه

^۱ خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۴

^۲ سایت Trading Economics (<https://tradingeconomics.com/commodity/wheat>)

^۳ لازم به ذکر است شایعاتی مبنی بر افزایش قیمت نان هم در فضای مجازی منعکس شد که مسئولین مربوطه از جمله وزیر امور اقتصادی و دارایی این موضوع را تکذیب کرده و اظهار دارند اجازه افزایش پرداخت از جیب مردم برای نان سنتی تا پایان سال ۱۴۰۱ داده نخواهد شد.

استکه بزرگترین رانت کماکان آنجا وجود دارد، لیکن تمام بحث ها بر سر ۲/۵ میلیون تن مصرف صنف و صنعت می باشد. به عبارتی ۸۰٪ آرد بابت سهمیه یارانه ای نان های سنتی استفاده می شود و این دو نرخ بودن و فاصله قیمتی موجب افزایش تخلف می گردد و لذا فرضیه جلوگیری از قاچاق منتفی است. بنابراین پیشنهاد می شود هر دو نوع نان (سنتی و صنعتی) یک نرخ باشد تا قیمت نان یکپارچه شود.

۴. تسری مصوبه تعیین قیمت آرد برای نان های فانتزی (حجیم و نیمه حجیم) به عنوان یک نان سالم سبب از بین رفتن زحمات کشیده شده برای داشتن بازار برای این صنعت می شود. کربوهیدرات ها غذای افراد ضعیف در جامعه می باشد و قشر کارگر از نان صنعتی استفاده می کنند مانند نان ساندویچی؛ بنابراین تفاوت قیمت بسیار زیاد نان سنتی و صنعتی منجر به آسیب وارد شدن به تولید کنندگان نان صنعتی شده است. همچنین به نظر می رسد که صنایع بیسکویت، شیرینی و شکلات و... مصارف لوکس ندارند و این محصولات در حال حاضر بخشی از غذای مردم و جیره محصلین محسوب می شوند.

۵. در منطقه کشور ترکیه رقیب تولیدکنندگان ایرانی است که با قیمت FOB گندم را خریداری می کند ولی تولیدکنندگان ایرانی قبلا با قیمت پایین تر آرد را تهیه می کردند که بطور ناگهانی با افزایش قیمت مواجه شدند و از آنجایی که آرد در بسیاری از محصولات غذایی مصرف دارد، بالاتر رفتن قیمت های تمام شده تولیدکنندگان ایران را در بازار های جهانی دچار مشکل خواهد کرد. به طور مثال طبق اعلام نماینده اتحادیه شیرینی فروشی و کافه قنادی در جلسه کارگروه کارشناسی شورای گفت و گو، محصولات تولیدی در این حوزه از مشتقات آرد مانند نشاسته و... استفاده می کنند و فاصله قیمتی که از قبل وجود داشت اکنون بسیار بزرگتر شده است، بدین ترتیب که تولیدکنندگان این محصولات در سامانه مربوطه آرد موفق به تهیه آرد نمی شوند و مجبور هستند مواد اولیه را در مغازه خارج از شبکه تهیه نمایند. بدین ترتیب که در حال حاضر با وجود آنکه در سامانه وزارت جهاد کشاورزی برای آرد ۲۷٪، قیمت ۱۶۹۰۰ تومان تعیین شده است ولی کیلویی ۲۳۰۰۰ تومان تهیه می کنند. به علاوه آنکه در این حوزه پس از حذف ارز ترجیحی محصولاتی نظیر روغن، شکر، بهای تمام شده محصولات آردی نسبت به قبل حدود ۵۰٪ افزایش پیدا کرده است که این اتفاق منجر به ایجاد مشکلاتی مانند افزایش بیکاری و کاهش قدرت خرید مردم می شود. همچنین با توجه به افزایش ۵۷ درصدی حقوق و دستمزد کارگران، افزایش عوارض، افزایش حقوق گمرکی، افزایش حامل های انرژی و عدم وجود تمهیدات مقدماتی بانک ها جهت خرید گندم، توان رقابت در بازارهای جهانی را از دست خواهند داد.

۶. طبق گفته مسئولان قرار است از امسال با توجه به اصلاح روند اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی و جلوگیری از قاچاق معکوس، شکل پرداخت یارانه ها برای نان تغییر کند و به صورت یارانه نقدی در کارتی در اختیار مردم قرار گیرد؛ لیکن در این اقدام نیز امکان سوء استفاده در زمان اجرایی شدن وجود دارد. فلذا این طرح می بایستی برای کل نان ها اجرا شود.

۷. تغییر نرخ گندم آخر سال کمکی به کشت نمی کند، عمده کشت در پاییز انجام می شود و این تعیین قیمت تاثیر مثبتی در اقتصاد کشور ندارد.

۸. در خرید اعتباری گندم توسط کارخانجات آردسازی تنها ضمانت نامه بانکی مورد پذیرش قرار می گیرد، در حالی که ارائه چک، سفته و برات برای واحدهای تولیدی آسان تر و سریع تر صورت می پذیرد؛ لیکن به گفته نماینده وزارت جهاد کشاورزی در جلسه کارگروه تخصصی شورای گفت و گو، این محدودیت طبق آیین نامه معاملات دولتی وجود دارد و تنها ضمانت نامه بانکی مورد پذیرش است، در صورتی که طبق اعلام نماینده وزارت صنعت در جلسه به استناد طرح تأمین مالی زنجیره تولید مصوب در ۳۷ امین نشست ستاد هماهنگی اقتصادی دولت مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۰، پذیرش اسناد مالی مدت دار امکان پذیر شده است.

۹. با پایان یافتن مهلت تعلیق قانون انتزاع و بازگشت اختیارات به وزارت جهاد کشاورزی (قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی)، فعالان اقتصادی در محصولات مختلف شاهد این موضوع هستند که فی مابین قیمت گذاری و سیاست گذاری در وزارت جهاد کشاورزی و قیمت گذاری در سازمان حمایت از مصرف کننده و تولیدکننده هماهنگی وجود ندارد. همچنین وزارت صنعت، معدن و تجارت در قرارگاه امنیت غذایی و قیمت گذاری نقشی ندارد. به طور مثال

طبق ابلاغیه وزارت جهاد کشاورزی، گندم می بایستی در مرکز استان به کارخانجات آردسازی تحویل داده می‌شود، لیکن تولیدکنندگان آرد در بیشتر مواقع باید به استان‌های دیگر مانند خوزستان مراجعه نمایند که هزینه بیشتری را موجب می‌شود و این هزینه در قیمت اعلامی توسط سازمان حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده به دلیل عدم اعلام از سوی وزارت جهاد کشاورزی لحاظ نمی‌گردد.

موضوع قیمت‌گذاری و مصرف آرد در کشور به دنبال حذف ارز ترجیحی در جلسه کارگروه تخصصی مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۱۰ و با حضور نمایندگان اتاق ایران، اتاق اصناف ایران، شورای گفت‌وگوی آذربایجان شرقی، وزارت صنعت، کانون انجمن‌های صنفی صنایع آرد ایران، گروه توسعه صنعتی و پژوهشی زر، انجمن صنفی شیرینی و شکلات ایران، انجمن آرد سازان ایران، انجمن صنایع غذایی ایران، اتحادیه قنادان، اتحادیه نان فانتزی (نان حجیم و نیمه حجیم)، گمرک جمهوری اسلامی ایران، شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران، سازمان حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده، ستاد ملی مبارزه با قاچاق کالا و ارز بررسی شد و مقرر گردید موضوع در صحن اصلی و با حضور وزیر جهاد کشاورزی مطرح گردد. اهم نظرات دستگاه‌های اجرایی حاضر در جلسه به شرح ذیل است:

- آقای حسن اعلمی معاون اداره کل توزیع و فروش شرکت بازرگانی دولتی ایران: شرکت بازرگانی دولتی تابع دستورات و مصوبات قرارگاه امنیت غذایی وزارت جهاد کشاورزی می‌باشد؛ این تصمیم توسط این قرارگاه اتخاذ شده است و پس از تعیین نرخ ۱۲۰۰۰ تومان برای هر کیلوگرم گندم صنف و صنعت آن را به ما اعلام کردند. در بحث گندم ما بعنوان تأمین‌کننده و مباشر وزارت جهاد کشاورزی فعالیت می‌کنیم. در بحث تسهیلات برای جلوگیری از وقفه در فعالیت صنایع وابسته به آرد، تمهیداتی در نظر گرفتیم؛ بدین شکل که در مرحله اول تسهیلات ۴۵ روزه تعیین کردیم که صنایع بتوانند با ضمانتنامه بانکی با سررسید ۴۵ روز خرید را انجام دهند. در ادامه حسب درخواست صنایع این مدت را از ۴۵ روز به ۹۰ روز افزایش دادیم و به ادارات غله استان‌ها ابلاغ نمودیم. تغییر نرخ و کاهش آن از نظر اداره غله امکان‌پذیر نیست، مگر مجدداً در قرارگاه امنیت غذایی تصمیم‌گیری صورت بگیرد. ما فقط می‌توانیم با ضمانت‌نامه بانکی با سقف ۸۹ روز به کارخانه‌های آرد ساز فروش داشته باشیم. تسهیلاتی که فعالان این صنعت برای صنایع آرد بر درخواست دارند در حیطه کاری ما نیست و به مراودات بین صنایع آردبر و کارخانه‌های آرد سازی مربوط می‌شود. در مورد نحوه خرید نیز هرطور اعلام کردیم پذیرش اوراق طبق آیین‌نامه معاملاتی دولت غیر قانونی است. همچنین لازم به ذکر است فروش آرد در یک سامانه دولتی اتفاق می‌افتد، از سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان اعلام گرفتیم و نرخ ۱۶۹۰۰ را برای آرد ۲۸٪ تعیین کردیم، بنابراین هیچ‌کس بیشتر از این قیمت نباید بفروشد. اصلاً سامانه اجازه فروش با قیمت بیشتر را نمی‌دهد. در مورد فروش در مرکز استان باید گفت که GTC (شرکت بازرگانی دولتی ایران) سهم استان‌ها را در سامانه تعیین می‌کند و مقرر شده است گندم را در مرکز استان تحویل بدهیم اما موجودی‌های ما برای خبازی‌ها کافی نیست و اگر بخواهیم کارخانه‌های آرد ساز از مرکز استان گندم تحویل بگیرند زمان بر می‌شود. بنابراین اعلام کردیم کارخانه‌های آرد ساز در تناژ کمتر از بنادر و استان‌های دیگر گندم را تهیه کنند و به زودی سعی می‌کنیم همه را از مرکز استان‌ها تحویل بدهیم؛ هرچند این کار هم سخت است چون مصرف استان‌ها زیاد می‌باشد. افزایش قیمت گندم صنف و صنعت یک تصمیم حاکمیتی است. ما سال‌های قبل به کارخانه‌های ماکارونی و بیسکویت گندم را کیلویی ۲۷۰۰ تومان فروختیم آن هم با گندمی که برای خود ما تنی ۴۵۰ تا ۴۸۰ دلار در قالب محموله‌های متناوب تمام می‌شد. ماکارونی یا کلوچه و ... تولید و صادر شد آن هم با قیمت کمتر از دلاری که برای ما تمام شده بود. بنابراین آزاد سازی واجب بود. هرچند بنده هم معتقدم لازم بود نظر بخش خصوصی در این مورد اعمال شود.

- آقای مهیار نعمتی رییس گروه دفتر پیشگیری قاچاق کالا و ارز: حدود سه سال است (قبل و بعد از قانون انتزاع) ضوابط مربوط به موضوع خرید، حمل و توزیع گندم را پس از دریافت نظرات دستگاه تخصصی تدوین کرده ایم و به دستگاه مربوطه دولتی هم ارسال نمودیم. قطعاً قاچاق آرد وجود داشته اما نه به این معنا که بخواهیم بگوییم این تغییر قیمت به دلیل قاچاق در این حوزه بوده

جمع‌بندی
جلسه
کارگروه
تخصصی

است. با توجه به حیطة وظایف دفتر پیشگیری و همچنین پیش بینی هایی که منتشر شد باید گردش آرد و عرضه خارج از شبکه آن روشن می شد که ما هم انجام وظیفه کردیم. البته واضح و روشن است زمانی که قیمت مصرفی یک کالا افزایش پیدا کند انگیزه خروج کالای مربوطه از کشور کمتر می شود؛ اما ما هیچ وقت موافق این نیستیم که با افزایش قیمت جلوی قاچاق را بگیریم. پیش از این هم به وزارت جهاد کشاورزی اعلام کردیم که در حوزه کالاهای استراتژیک باید یک بینش و پیش بینی صحیح از نیاز مصرفی کشور و تولید و ... وجود داشته باشد و قبل از گرفتن تصمیم باید در اول هر سال اعلام کنند تا ما هم بتوانیم در ضوابط تدوینی آینده نگری داشته باشیم.

آقای علیرضا شه پرست مدیر کل صنایع غذا و دارو وزارت صمت: در خصوص اتفاقات و تبعات ناشی از طرح اصلاح یارانه ها به خصوص در حوزه آرد همانطور که همه می دانند اجرای قانون انتزاع در زمینه های زیادی دست ما را بسته است و درگیر چالش های فراوانی کرده است. پیگیری های ما این روزها در دو حوزه می باشد؛ یکی از آن ها بحث تأمین کالا و دیگری سرمایه در گردش است، یعنی حتی اگر گندم و آرد هم وجود داشته باشد، سرمایه در گردش صنایع ما تکافو نمی کند که مانند قبل مواد مصرفی خود را تهیه کنند و فعالیت خود را پیش ببرند. قبل از شروع طرح مذکور ما مکاتبات جدی با وزارت جهاد کشاورزی داشتیم و نتیجه آن همان پرداخت ۴۵ روزه وجه خرید گندم به پیشنهاد وزارت صمت بود و پس از آن نیز آقای دکتر فاطمی امین به دکتر ساداتی نژاد نامه ای ارسال نمودند که نتیجه آن تصویب پرداخت ۸۹ روزه بود، اما این طرح باید ادامه پیدا می کرد. ما پیگیر هستیم که این ۸۹ روز به صنایع وابسته هم تسری پیدا کند و اگر ۸۹ روز غیر ممکن است حداقل نصف آن تسری یابد. ما مکاتبات بسیار متعددی داشتیم و امیدواریم مجموعه وزارت جهاد کشاورزی این موضوع را بپذیرد. الان صنایع وابسته و تبدیلی خرید نقدی دارند، و به نظر من در کوتاه مدت باید این موضوع حل شود. موضوع دوم تأمین مالی این بنگاه ها در شبکه بانکی است. بحثی را از سال قبل شروع کردیم به نام بحث تأمین مالی زنجیره ای. انتهای تمام زنجیره ها باز هم به شرکت بازرگانی دولتی ایران می رسد، و خیلی از زنجیره ها از طریق اوراقی مثل اوراق تجاری و برات تأمین مالی می شوند. مجموعه بازرگانی دولتی ایران می گویند پذیرش اوراق تجاری و برات منع قانونی دارد که در این مورد با آقای راد مدیر عامل شرکت بازرگانی دولتی ایران مکاتبه کردیم و از بانک مرکزی نامه گرفتیم که هیچ گونه منعی در این زمینه نباید باشد. اگر این مشکل هم حل شود صنایع وابسته به آرد می توانند سرعت تأمین مالی خود را بالا ببرند. دوتا موضوع باید عملیاتی شود. یکی تسری ۸۹ روزه پرداخت به صنایع وابسته و تبدیلی و موضوع بعدی موافقت با دریافت اوراق و برات و نظیر آن هنگام فروش گندم. همچنین در مورد تأمین کالا طبق قانون انتزاع از وزارت جهاد کشاورزی پیگیر هستیم. در مورد آزاد سازی واردات گندم و آرد برای صنایع بزرگ و فعالان بخش خصوصی می گویند واردات گندم آزاد شده است، اما مابه التفاوت قیمت وارداتی و قیمت دولتی باید پرداخت شود که پیگیر آن هستیم. البته شرکت بازرگانی دولتی می فرمایند هیچ ابلاغیه ای در مورد مابه التفاوت صادر نکرده اند. مصوبه ای توسط ستاد هماهنگی اقتصادی مورخ ۱۴۰۱/۲۰/۰۶ به آقای راد مدیرکل محترم شرکت بازرگانی دولتی ایران ابلاغ شده است که طبق آن و با تأیید رئیس جمهور شرکت های تولید کننده و وارد کننده نهاد و مواد اولیه اعم از دولتی، خصوصی و تعاونی مجاز هستند اسناد تجاری مدت دار در معاملات زنجیره تأمین را بعنوان اسناد مالی قابل قبول پذیرش کنند. چون این موضوع ابلاغ شده باید رعایت گردد و این کار قانونی انجام شود. توجه داشته باشید صنایع فقط یک دوره حمایت نیاز دارند و بعد از آن می توانند مسیر فعالیت خود را طی کنند. ما در حال حاضر به جز تأمین مالی زنجیره ای و افزایش مدت اعتبار پرداخت کار دیگری نمی توانیم برای صنایع انجام دهیم.

سید ضیاءالدین امامی رئیس اداره پروتئینی و صنایع تبدیلی سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان: ایرادی که وجود دارد این است که زنجیره گندم، آرد و نان جدا از هم در نظر گرفته می شود. همچنین قانون انتزاع دست همه را بست و مشکلات عدیده به دنبال داشت. وزارت صمت هیچ گونه دخالتی در تعیین قیمت گندم ندارد. در خصوص قیمت آرد همانطور که عرض شد تعیین قیمت آرد را قرارگاه امنیت غذایی به سازمان حمایت محول کرد و ما هم براساس مستندات که از واحدهای تولیدی دریافت کرده و می کنیم این قیمت را تعیین و مجدد به قرارگاه امنیت غذایی جهت اجرا اعلام کردیم و در حال حاضر هم GTC قیمت را اعمال می کند. همچنین در مورد اعتراض مبنی بر اینکه طبق ابلاغیه تحویل گندم باید در مرکز استان اتفاق بیافتد

اما در عمل این اتفاق نیافتاده که منجر به ایجاد هزینه شده است. باید گفت که تا آنجا که اطلاع دارم زمانی که قرار شد قیمت را اعلام کنند عنوان کردند این قیمت را تا هزینه درب کارخانه تعیین کردیم، حالا که طور دیگر دارند رفتار می شود. از آنجا که قیمت گندم را قرارگاه امنیت غذایی تعیین کرده است بر این مبنا صنایع آرد بر و آرد ساز درخواست و یا پیشنهادی به قرارگاه امنیت غذایی ارائه بدهند تا بر اساس آن از سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان درخواست شود بر اساس مستندات موضوع را پیگیری نمایند. ما به عنوان وزارت صمت در شورای قیمت گذاری عضو نیستیم و بارها به خصوص پس از مصوبه جدید قیمت گندم درخواست کردیم ما هم در شورای قیمت گذاری عضو شویم و نظر خود را اعلام نماییم اما تصمیم گیری بدین شکل بوده است. وزارت صمت کالاها را گروه بندی کرده است و بر آن مبنا گندم و آرد شامل گروه ۱ می شوند که به هر حال قیمت آن ها توسط دولت تعیین می شود. بحث دیگر کیک و کلوچه و نان های صنعتی است که در گروه ۲ هستند و در حال بررسی می باشد و در مورد بخشی اعظمی از آن هم که همان نان های سنگین و نیمه سنگین می باشد بررسی ها انجام شده و ما پیشنهادش هم به GTC بعنوان تأمین کننده آرد اعلام کردیم و GTC هم به ۳۱ استان اعلام کرده است. حالا اینکه دوستان از اتحادیه فنانان می گویند قیمت آرد ۳۰۰۰۰ تومان یا ۲۳۰۰۰ تومان می باشد. همانطور که آقای مرتضوی هم گفتند قیمت آرد ۲۸٪، ۱۶۹۰۰ می باشد و نمی دانم این قیمت ها از کجا می آید. به هر حال بازرسی هم در این جلسه حضور دارد و می تواند این موضوع را بررسی و کنترل کند. در بحث نان های سنتی که در گروه ۳ قرار دارد با ساز و کارهایی که دیده شده است فعلا تغییری قیمتی ندارد. همچنین این مصوبات مربوط به گروه بندی جدید می باشد و در مصوبه جدید که اخیراً تصویب شده است تا یک ماه آینده اصلاح قیمت مورد بررسی قرار خواهد گرفت که کلوچه و شکلات هم مورد بررسی قرار خواهند گرفت و مصوبه سال ۱۳۹۷ تغییر خواهد کرد. یک سری از کالاها که در مصوبه جدید نیامده ممکن است از شمول قیمت گذاری خارج باشد و تعیین قیمت آن تابع عرضه و تقاضا و بر اساس مصوبات قانونی به عهده واحدهای تولیدی باشد. ما یک مصوبه قیمت گذاری بالای تولید داخل و یک مصوبه کمیسیون هیأت عالی نظارت با حاشیه سوده های قانونی داریم. اگر قیمتی هم نامتعارف باشد از طریق سازمان های مربوطه مورد بازرسی قرار خواهد گرفت که شکایت می تواند حقیقی یا حقوقی باشد.

۱. جهت حفظ قدرت رقابت و با توجه به تحریم کشور و قیمت تمام شده صنایع به دلیل افزایش هزینه ها، قرارگاه امنیت غذایی وزارت جهاد کشاورزی قیمت فروش گندم را اصلاح و به صورت شناور و به صورت مشخص ۹۰٪ فوب (FOB) بازار جهانی تعیین نماید.
۲. برای تامین و کنترل سرمایه در گردش واحدهای تولیدی، امکان فروش اعتباری ۸۹ روزه گندم به واحدهای آردسازی از گندم امانی شرکت بازرگانی دولتی نزد کارخانه های آرد در مقابل اسناد مالی نظیر چک، سفته و برات به جای ارائه ضمانت نامه بانکی فراهم گردد. (به استناد طرح تأمین مالی زنجیره تولید مصوب در ۳۷ امین نشست ستاد هماهنگی اقتصادی دولت مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۰)
۳. یکسان سازی نرخ گندم در نان های سنتی و صنعتی صورت پذیرد و کارت نان به تمام انواع نان اعم از سنتی و صنعتی تعلق بگیرد.
۴. مادامی که امکان تحویل گندم در مراکز استان ها به کارخانه های آردسازی به طور کامل فراهم نباشد، سازمان حمایت مصرف کننده و تولیدکننده، هزینه های اضافی تحمیل شده بر کارخانجات آردسازی (هزینه اضافی حمل و نقل) را در تعیین قیمت تمام شده آرد لحاظ کند، و یا ساز و کار بازپرداخت این مبلغ توسط دولت به تولیدکنندگان آرد پیش بینی گردد.

پیشنهاد
دبیرخانه

۱. نامه شماره ۱۴۰۱/۹۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۰ شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان شرقی
۲. مصوبه ۵۲/۲۴۶۵۸/م مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۴ شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران
۳. مصوبه شماره ۳۷۰/۴۰۱/۲۹/۴۸ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۱ سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان
۴. مصوبه شماره ۵۶۹۵۲۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۹ سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان

فهرست
مستندات
و مدارک
پشتوانه